

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmayan güncel suçlara ait davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1984/98

KARAR NO : 1984/412

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ömer Kara ve arkadaşları.

O L A Y : 17.9.1980 tarihinde sanıkların 12.9.1980 tarihinden sonra MGK.nin emirleri gereğince emniyetçe mühürlenmiş Tomarza pazar yerindeki Ülkü Köy Derneğinin kapısını açarak içerde bulunan televizyonu ve damında bulunan anteni aldıkları Tomarza C.Savcılığınca iddia olunarak, eylemlerine uyan TCY.nin 526/1.,40.,274/1.,493/1-son.,522.,525.,1402 Sayılı Yasa'nın 16/1.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Tomarza Asliye Ceza Mahkemesi:4.2.1981 günü,Esas 1980/126,Karar 1981/6 sayı ile;atılı suçların sıkıyönetim ilânından sonra işlendiği,1402 Sayılı Yasa'nın 15/ilk maddesi gereğince davanın sıkıyönetim mahkemesinin görevine girdiği,

Malatya Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi:17.1.1984 günü,1984/9-7 sayı ile;sıkıyönetim komutanlığının mühürlenmiş derneklerin mühürlerinin bozulması,aksi halde bozanlar hakkında yasal işlem yapılacağı hususunda çıkartılmış bir tebliğin^{ma} mevcut olmadığı,bozulan mührün sıkıyönetim komutanlıklarına ait bir mühür olmayıp,emniyete ait olduğu,bu nedenle sıkıyönetim yasaklarına aykırı davranıştan söz edilemeyeceği,ayrıca sanıklar hakkında uygulanması istenilen TCY.nin 274.,493.maddelerininin 1402 Sayılı Yasa da yer almadığı,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 Sayılı Yasa'nın 14.Maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş,dosya Malatya Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınının 27.2.1984 günlü,1984/7001 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Mustafa Aksoy,Türkân Güven,Necati Karakiş,Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 8.10.1984 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler

.../...

okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Atılı suçlar, tüm yurttan 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden sonra, 17.9.1980'de Kayseri'nin Tomarza İlçesinde işlenmiştir.

Olay, 12.9.1980 tarihinde Milli Güvenlik Konseyi'nin Türkiye'deki tüm derneklerin ve siyasi partilerin faaliyetlerinin durdurulduğunun bildirilmesi üzerine, emniyetçe mühürlenmiş Ülkü Köy Derneğine sanıkların girerek bu dernekte kullanılan televizyonu ve antenini almalarından ibarettir.

Sanıkların anılan dernek ile hiçbir ilişkilerinin bulunmadığı D.D:113'de yer alan Tomarza Emniyet Komiserliğine ait yazıdan anlaşılmakta, olayın oluş biçimi de amaçlarının siyasal ve ideolojik olmadığını göstermektedir.

Ayrıca incelenen dosya kapsamından Malatya Sıkıyönetim Komutanlığının bu konuda hiçbir bildirisinin bulunmadığı belirlenmiştir. Bu durumda mahkemeler uygulanması istenen yasa maddeleri ile değil, eylemle bağlı olduklarından, eylemin sübutu halinde sıkıyönetim yasaklarına aykırı davranmak suçunun söz konusu edilemeyeceği açıktır.

Öte yandan, sanıklara atılı suç sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmadığı gibi, sanıkların cezalandırılması istenen TCY'nin mühür fekli ve hırsızlık suçlarına ilişkin maddeleri de esasen 1402 Sayılı Yasa'nın ilândan sonra işlenen suçlarda sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevlerini gösteren 15.maddesinde yer almamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmayan söz konusu suçlara ait davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden Tomarza Asliye Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden, bu nedenle Tomarza Asliye Ceza Mahkeme'nin 4.2.1981 günlü, Esas 1980/126, Karar 1981/6 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 8.10.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Türkân Güven

Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Öz

Üye

Muammer Aksüt